

Priporočila za pripravo prostorskih izvedbenih aktov s področja upravljanja z vodami

Podpora smernici št. 90

»90. Pri določanju namenske rabe v občinskem prostorskem načrtu se smiselno uporabijo podatki hidrografije in vodnih zemljišč iz Vodnega katastra. Namenska raba območja površinskih voda se deli na podrobnejši namenske rabi in sicer: VC – celinske vode, VM – morje. Območja vodne infrastrukture se označijo kot (VI)«.

Naslov:

Priporočila za uporabo podatkov hidrografije in vodnih zemljišč pri pripravi OPN

Uvod

Namen teh priporočil je opredeliti način vključevanja podatkov evidenc hidrografije in vodnih zemljišč, objavljenih v Vodnem katastru, v sistem prostorskega načrtovanja. Priporočila podajajo usmeritve za uporabo navedenih podatkov pri pripravi prikaza stanja prostora ter pri določanju namenske rabe prostora in enot urejanja prostora v občinskih prostorskih načrtih.

Namen priporočil je opredeliti način ustrezne vključitve podatkov evidenc hidrografije¹, in vodnih zemljišč², ki so objavljeni v Vodnem katastru, v sistem prostorskega načrtovanja. Priporočila se nanašajo na uporabo pri prikazu stanja prostora in namenska raba prostora z enoteami urejanja prostora

IZHODIŠČA

Občinski prostorski načrti (v nadaljevanju: OPN) na izvedbeni ravni načrtujejo prostorske ureditve lokalnega pomena ter določajo namensko rabo prostora in prostorske izvedbene pogoje za umeščanje načrtovanih posegov v prostor. Namenska raba prostora (v nadaljevanju: NRP) se deli na pet osnovnih kategorij: stavbna zemljišča, kmetijska zemljišča, gozdna zemljišča, vodna zemljišča in druga zemljišča.

Navodila za uporabo podatkov hidrografije in vodnih zemljišč v OPN, ki so predmet tega gradiva, podajajo usmeritve za obravnavo teh podatkov v posameznih sestavinah OPN (prikaz stanja prostora, NRP, prikaz gospodarske javne infrastrukture in prostorski izvedbeni pogoji). Za posamezne sestavine OPN so povzete relevantne določbe Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21; v nadaljevanju: ZUreP-3), ki se nanašajo na obravnavano področje. Poleg tega so predstavljena temeljna izhodišča za prevzem in uporabo podatkov v OPN ter podane obrazložitve predlaganih rešitev.

Podatki o vodnih zemljiščih in podatki hidrografije oziroma vsebine, ki se vežejo na varstvo vodnih zemljišč, so v OPN vključene:

- preko prikaza stanja prostora (v nadaljevanju PSP),
- njihovo varstvo pa je zagotovljeno z ustrezno NRP v povezavi z enotami urejanja prostora (v nadaljevanju EUP) ter
- prostorskimi izvedbenimi pogoji (v nadaljevanju PIP).

Prikaz stanja prostora

V skladu z ZUreP-3 je PSP del prostorskega informacijskega sistema (v nadaljevanju PIS) in omogoča storitve v zvezi s podatki, in sicer zlasti s:

- podatki iz zbirke prostorskih aktov,
- podatki iz zbirke podatkov o graditvi objektov,
- podatki iz evidence stavbnih zemljišč,
- podatki iz evidenc dejanskih rab prostora,
- podatki iz zbirk podatkov o pravnih režimih,
- podatki o nepremičninah,
- podatki državnega topografskega sistema.

Podatki, ki so na voljo prek storitev PSP, so temeljni podatki za pripravo prostorskih aktov. Podatki iz PSP, na podlagi katerih je bil OPN pripravljen, so spremljajoče gradivo OPN (v nadaljevanju

¹ Hidrografija - Vodni kataster (<http://www.evode.gov.si/index.php?id=108>)

² Vodna zemljišča - Vodni kataster (<http://www.evode.gov.si/index.php?id=104>)

PSPp).

Osnovna izhodišča za prevzem podatkov hidrografije in vodnih zemljišč v PSP

Podatki vodnih zemljišč in podatki hidrografije, ki so pripravljene na podlagi določil Zakona o vodah, in so javno objavljeni v vodnem katastru (<http://www.evode.gov.si/index.php?id=84>), so del PSP.

Natančnejše opredelitve (definicije) vodnih zemljišč in posameznih tipov voda iz podatkov hidrografije so navedene v Metodologiji za zajem podatkov hidrografije in vodnih zemljišč - Podatkovni model in pravila za zajem, ki je objavljena na spletnih straneh vodnega katastra.

(http://www.evode.gov.si/fileadmin/user_upload/EHVZ/Metodologija_EHVZ_v304_2021_04_14a.pdf)

Podatki vodnih zemljišč ter podatki hidrografije iz PSP, na katerih temeljijo rešitve akta, predstavljajo spremljajoče gradivo OPN.

Obrazložitev osnovnih izhodišč

PSP omogoča storitve v zvezi s podatki, med katere sodijo tudi podatki iz evidenc dejanskih rab. Tako podatki vodnih zemljišč kot tudi podatki hidrografije sodijo med podatke o dejanski rabi prostora. V skladu z ZV-1 (12. člen (določitev meje vodnega zemljišča), 155. člen (vodni kataster)) se ti podatki vodijo v vodnem katastru, podatki o vodnih zemljiščih pa tudi v zemljiškem katastru, v katerega se prevzamejo kot dejanska raba.

Ker se podatki iz vodnega katastra redno pregledujejo in posodablajo, je pomembno, da so k OPN priloženi podatki, na podlagi katerih je bil le ta pripravljen (55. člen (spremljajoče gradivo prostorskega akta)).

PSP in PSPp se uporabljata pri dovoljevanju posegov v prostor v povezavi s PIP in določili ZV-1. Podatki o vodnih zemljiščih in priobalnih zemljiščih so kot eden izmed pravnih režimov vključeni v lokacijsko informacijo.

Namenska raba prostora v ZUreP-3

NRP je s ZUreP-3 opredeljena kot s prostorskimi akti določena raba površin in objektov, ki ob upoštevanju pretežnosti in prepletanja dopustnih dejavnosti določa namen, za katerega se lahko te uporabljajo.

NRP se v skladu z usmeritvami iz prostorskih strateških aktov določi glede na fizične lastnosti prostora in predvideno rabo.

Območja NRP se določajo po načelu pretežnosti, združljivosti in dopolnjevanja posameznih dejavnosti. Določajo se tako natančno, da je njihove meje mogoče grafično prikazati v katastru nepremičnin.

Vrste, nadaljnja členitev in način prikazovanja NRP je podrobneje opredeljena v Pravilniku o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij (Ur. l. RS, št. 99/07, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3 (v nadaljevanju Pravilnik o OPN)). Ta pravilnik se uporablja do uveljavitve oziroma začetka uporabe podzakonskih predpisov, izdanih na podlagi tega ZUreP-3. Nov pravilnik je že v pripravi.

V skladu s Pravilnikom o OPN se NRP V - območja voda določa kot ena izmed osnovnih NRP in se deli na:

- območja površinskih voda (VC – celinske vode, VM – morje), so površine namenjene tekočim in stoječim površinskim vodam,
- območja vodne infrastrukture – VI, so površine namenjene vodni infrastrukturi in vodnim objektom, kot so pregrade, jezovi in podobno.

Osnovna izhodišča za določanje namenske rabe prostora

Zemljiščem, ki so namenjena tekočim in stoječim površinskim vodam se določi namenska raba prostora območja površinskih voda (VC ali VM).

Dopustne ureditve in objekte, ki so dopustni v skladu z ZV-1, se v OPN načrtuje na namenski rabi VC ali VM in se mi posledično opredeli EUP in PIP.

Izhodišče za določitev namenske rabe prostora območja voda (V) predstavljajo podatki vodnih zemljišč iz Vodnega katastra.

Namensko rabo prostora VC in VM se določa vodnim zemljiščem tekočih in stoječih voda, to je vodotokom, akumulacijski jezerom, ki so del vodotoka, jezerom, bajerjem, mrtvicam, prodiščem ter morju. V namensko rabo prostora se vključujejo podatki iz evidence vodnih zemljišč in sicer:

- Vodna zemljišča tekočih voda (vključujejo vodna zemljišča vodotokov, ki so široki 2 metra in več),
- Vodna zemljišča stoječih voda (vključujejo vodna zemljišča jezero/bajer, mrtvice, katerih površina je večja od 150 m²),
- Vodna zemljišča morja
- Vodna zemljišča ostalo (mokrotne površine, površine med vodotokom in nasipom, zaplavne površine zadrževalnikov) se smiselno upoštevajo.

NRP VI se določa objektom, ki jih kot vodno infrastrukturo opredeljuje ZV-1 in so namenjeni upravljanju voda (npr. zagotavljanje poplavne varnosti).

NRP se v čim večji možni meri določa na parcelne meje po načelu pretežnosti, združljivosti in dopolnjevanja posameznih dejavnosti.

Obrazložitev osnovnih izhodišč

V skladu s Pravilnikom OPN so območja površinskih voda (VC, VM) namenjena tekočim in stoječim vodam.

Rabo voda opredeljuje ZV-1, deli jo na splošno rabo in posebno rabo.

Splošna raba v skladu s 105. členom ZV-1 obsega zlasti rabo vodnega ali morskega dobra za pitje, kopanje, potapljanje, drsanje ali druge osebne potrebe, če takšna raba ne zahteva uporabe posebnih naprav (vodne črpalke, natege in podobno) ali zgraditve objekta in naprave, za katero je treba pridobiti dovoljenje, skladno s predpisi na področju urejanja prostora in graditve objektov. V okviru splošne rabe je dovoljeno uporabljati vodo tudi za gašenje požarov ter druge naloge zaščite in reševanja tudi z uporabo posebnih naprav, če za njih ni treba pridobiti dovoljenja, skladno s predpisi na področju urejanja prostora in graditve objektov.

V okviru splošne rabe lahko vsakdo rabi vodno ali morsko dobro tudi za plovbo pod pogoji, ki jih določa ZV-1 ali drugi zakoni.

Posebno rabo opredeljuje 108. člen ZV-1. Za rabo vode, ki presega meje splošne rabe, za rabo naplavin in podzemnih voda je treba pridobiti vodno pravico na podlagi vodnega dovoljenja, koncesije oziroma posebno rabo vode evidentirati.

Vrste posebne rabe vode določa Pravilnik o klasifikaciji vrst posebne rabe vode in naplavin (Ur. l. RS, št. 24/15) in so:

- raba vode za oskrbo s pitno vodo,
- raba vode za tehnološke namene,
- raba vode za potrebe dejavnosti kopališč,

- raba vode za pridobivanje toplote ali ogrevanje,
- raba vode za namakanje kmetijskih zemljišč ali drugih površin,
- raba vodnega javnega dobra za izvajanje športnega ribolova v komercialnih ribnikih,
- raba vode oziroma vodnega javnega dobra za pogon vodnega mlina, žage ali podobne naprave,
- raba vode oziroma vodnega ali morskega javnega dobra za gojenje sladkovodnih in morskih organizmov,
- raba vodnega ali morskega javnega dobra za obratovanje pristanišč in raba vodnega javnega dobra za obratovanje vstopno-izstopnih mest po predpisih o plovbi po celinskih vodah,
- raba vode za zasneževanje smučišč in drugih površin,
- raba vode za proizvodnjo električne energije,
- raba vode za proizvodnjo pijač,
- druga raba mineralne, termalne ali termomineralne vode,
- odvzem naplavin ter
- druga raba vode, ki presega splošno rabo.

V skladu s Pravilnikom OPN so območja vodne infrastrukture – VI namenjena vodni infrastrukturi in vodnim objektom, kot so pregrade, jezovi in podobno.

ZV-1 vodne objekte in naprave opredeljuje v 44. členu. Vodni objekt in naprava po ZV-1 so:

- objekt in naprava ali ureditev, namenjena urejanju voda, zlasti visokovodni nasip, jez, prag, zadrževalnik, brez zemljišč na območju zadrževalnika, namenjenih občasnemu zadrževanju voda, zbiralnik ipd., ter izvajanju monitoringa voda (vodna infrastruktura),
- objekt in naprava ali ureditev, namenjena posebni rabi vodnega ali morskega dobra, zlasti črpališče, jez, odvodni in dovodni kanal ipd., vključno z objektom ali napravo, namenjeno njihovemu neposrednemu varstvu pred škodljivim delovanjem voda,
- drug objekt, naprava ali ureditev, s katerim se ureja vodni režim ali pa se neposredno vpliva nanj.

Kot vodna infrastruktura se šteje tudi vodotok, ki je nastal zaradi prestavitve naravnega vodotoka ali njegove ureditve, ali vodni zbiralnik, ki je nastal z zajezitvijo tekočih voda ali zaradi drugega posega v prostor, če je namenjen izvajanju javnih služb.

- Vodno infrastrukturo ZV-1 opredeljuje v členih 45 – 49, in sicer:
- Objekt, naprava ali ureditev pridobi status vodne infrastrukture z odločbo, ki jo izda ministrstvo po zaključenem posegu v prostor.
- Vodna infrastruktura in zemljišča, na katerih je zgrajena, niso grajeno javno dobro.
- vodni infrastrukturi, ki jo je mogoče nameniti tudi splošni rabi, se lahko določi status grajenega vodnega dobra
- Vodna infrastruktura se lahko uporablja tudi za druge namene, če to ni v nasprotju ali ne omejuje izvajanja dejavnosti, zaradi katere je bila zgrajena.
- Gradnja vodne infrastrukture je v javnem interesu.

Obstoječa vodna infrastruktura je opredeljena v Seznamu obstoječe vodne infrastrukture (Ur. l. RS, št. 63/06 in 96/06).

Za nekatere vrste posebne rabe vode so potrebne gradnje objektov ali druge prostorske ureditve, za katere je potrebno pridobiti dovoljenja, skladno s predpisi na področju urejanja prostora in graditve objektov. V OPN je območja za takšno rabo potrebno načrtovati z ustrezno NRP, vendar na območjih vodnih in priobalnih zemljišč skladno z določili 37. člena ZV-1, ki opredeljuje dopustnost posegov na vodnih in priobalnih zemljiščih.

UPORABA PODATKOV HIDROGRAFIJE IN VODNIH ZEMLJIŠČ V NAMENSKI RABI PROSTORA

Vodna zemljišča

Zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, je vodno zemljišče celinskih voda.

Dno notranjih morskih voda in teritorialnega morja do zunanje meje obale je vodno zemljišče morja v lasti države. Vodno zemljišče morja je tudi zemljišče, ki je nastalo v morju zaradi naplavin ali umikanja vode. Meja obale sega do črte najvišje plime.

Uporaba v OPN

Podatki vodnih zemljišč, ki so pripravljene na podlagi določil ZV-1, in so javno objavljeni v vodnem katastru (<http://www.evode.gov.si/index.php?id=84>), so del PSP. Njihovo varstvo se zagotavlja s PIP v povezavi s PSP in PSPp. Podatki iz PSP, na podlagi katerih je bil OPN pripravljen, so spremljajoče gradivo OPN (PSPp).

Podatki vodnih zemljišč se v NRP prenašajo smiselno. V NRP so delno vključeni v skladu z navodili za določanje NRP na podlagi podatkov posamezne vrste vodnih zemljišč, glede na objektni tip hidrografije.

TEKOČE VODE

Vodotoki

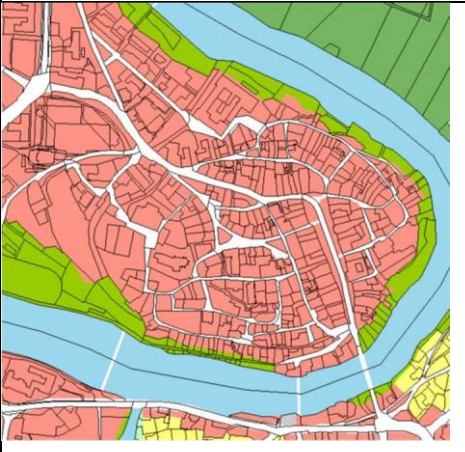

Vodotoki so tekoče vode (hudourniki, potoki in reke), ne glede na to, ali imajo stalen ali občasen pretok. Zajeti so linijsko in ploskovno. Opredeljena ima vodna zemljišča.

Uporaba v OPN

Vodotoki, ki so širši od 2 m, se prikažejo v NRP. Določi se jim NRP VC.

Na stiku voda s stavbnimi zemljišči (znotraj naselij (ureditveno območje naselja (v nadaljevanju UON), na stikih voda s posamično poselitvijo (v nadaljevanju PP) in drugo ureditveno območje (v nadaljevanju DrUO)) se NRP VC v čim večji možni meri določa ob upoštevanju parcelnih meja vodotoka.

Če parcelno stanje ne ustreza stanju v naravi, se NRP določi v skladu z dejanskim stanjem (podatki vodnih zemljišč).

Navodilo	Določitev NRP na območju podatkov vodnega katastra	Prikaz podatkov vodnega katastra na DOF
OPN Mestna občina Novo mesto Znotraj naselja se določi se NRP VC.		
OPN Mestna občina Nova Gorica Na stiku s PP se določi NRP VC.		
OPN Mestna občina Nova Gorica NRP zunaj naselja – parcelacija ne ustreza dejanskemu stanju		

Akumulacijsko jezero

Odsek vodotoka, kjer je zaradi umetne zaježitve tekoče vode vodni tok upočasnjen, a je ocenjeni čas zadrževanja vode v akumulaciji manj kot 7 dni (kriterij pretočnosti). Zajeto je linijsko in ploskovno. Opredeljena ima vodna zemljišča.

Uporaba v OPN

Akumulacijska jezera se prevzemajo v NRP. Določi se jim NRP VC ali VI, odvisno od dejanske oziroma načrtovane rabe akumulacijskega jezera. Če se akumulacijsko jezero pojavlja na odseku vodotoka, ki je sicer ožji od 2 m, in se ga v NRP ne prikazuje, se akumulacijsko jezero z NRP prikazuje, če je njegova površina večja od 150 m², dolvodno od akumulacijskega jezera pa se

prikazuje vodno zemljišče vodotoka VC.

Razbremenilni kanal

Kanal, zgrajen za prevajanje presežnih poplavnih voda ter drugi umetni objekti, nastali s posegom v prostor, ki imajo funkcijo urejanja voda (npr. kanali, ki imajo status vodne infrastrukture).

V to kategorijo NE sodijo kanali, ki imajo izključno funkcijo objektov za posebne rabe vode. Zajet je linijsko in ploskovno. Opredeljena ima vodna zemljišča.

Uporaba v OPN

Vodno zemljišče razbremenilnih kanalov (širši od 2 m), se prevzemajo v namensko rabo prostora. Določi se jim namenska raba prostora VI, če imajo staro vodne infrastrukture, sicer VC.

Objekti (kanali) za posebno rabo vode

Objekt, namenjen posebni rabi vodnega in morskega dobra, kot so odvodni in dovodni kanal, cevovodi, take, ribogojnice, elektrarne, polnilnice ipd. V to kategorijo spadajo tudi: izpusti iz objektov (zbiralnikov) za posebno rabo vode stoječih voda. Nimajo opredeljenega vodnega zemljišča.

Uporaba v OPN

Objekti (kanali) za posebno rabo vode so lahko tudi del prostorske ureditve, kateri so namenjeni (npr. industrijska cona, hidroelektrarna). V takem primeru se ne prikažejo z namensko rabo prostora VI, ampak se PNRP določi po pretežnosti prostorske ureditve. Če je kanal del drugih prostorskih ureditev, se mu določi enaka NRP, kot je določena osnovni prostorski ureditvi.

Objekti (kanali) za posebno rabo vode in razbremenilni kanali so odparcelirani. NRP se določi na parcelno mejo.

Navodilo	Določitev NRP na območju podatkov vodnega katastra	Prikaz podatkov vodnega katastra na DOF
OPN Občina Drstenik Razbremenilni kanal. Določise NRP VI.		

Padavinski jarki

V zemljini ali kamnini skopan kanal, namenjen prevajanju vode za namen odvajanja vode s pozidanih, utrjenih in drugih antropogeno bistveno preoblikovanih površin. Zajet je linijsko in/ali ploskovno. Nima opredeljenega vodnega zemljišča.

Uporaba v OPN

Padavinski jarki so večinoma ožji od 2 m, le v redkih primerih do 5 m. Na območju celotne Slovenije je poligonsko zajetih le 6 padavinskih jarkov, širših od 2 m (na območju DPN za Luko Koper, na območju OPN Litija in OPN mestna občina Ljubljana). Večinoma predstavljajo del drugih prostorskih ureditev na stavbnih zemljiščih, v manjšem obsegu se pojavljajo tudi na kmetijskih in gozdnih zemljiščih

Padavinski jarki se v NRP ne prevzemajo.

Melioracijski jarki

Melioracijski jarek je v zemljini skopan kanal, namenjen prevajanju vode za namen spreminjanja zemeljskega (kmetijskega) površja z osuševanjem ali namakanjem za kmetijske namene.

Uporaba v OPN

Melioracijski jarki se v NRP ne vrisujejo. Namenjeni so kmetijski dejavnosti, zato naj predstavljajo del NRP kmetijskih zemljišč.

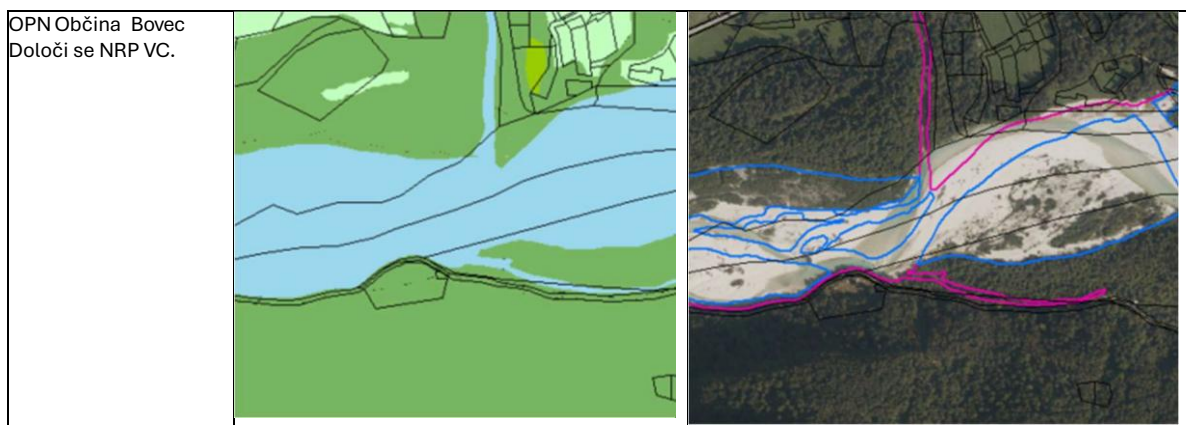
Prodišče

Prodišča so zajeta ploskovno. So del vodnega zemljišča tekoče vode.

Uporaba v OPN

Prodiščem se hkrati z vodotokom določa NRP VC.

Navodilo	Določitev NRP na območju podatkov vodnega katastra	Prikaz podatkov vodnega katastra na DOF
----------	--	---

STOJEČE VODE

Jezero, bajer

Naravno jezero, ribnik, mlaka in drugi naravni vodni zbiralniki, ki imajo stalen ali občasen pritok ali odtok tekočih ali podzemnih voda. Zajeto je ploskovno. Opredeljeno ima vodno zemljišče.

Uporaba v OPN

Jezera in bajerji s površino večjo od 150 m² se prikazujejo z NRP VC. Z drugimi NRP oziroma kot del drugih prostorskih ureditev se prikazujejo, če je jezero ali bajer namenjeno posebni rabi vode, zaradi katere se na oziroma ob vodi potrebne posebne prostorske ureditve.

Na stiku voda s stavbnimi zemljišči (znotraj naselij (UON), na stikih voda s PP in DrUO) se NRP VC v čim večji možni meri določa ob upoštevanju parcelnih meja.

Če je stoječa voda odparcelirana, se NRP VC na parcelo določi tudi v odprtem prostoru.

Če se znotraj parcele jezera ali bajerja načrtujejo tudi druge prostorske ureditve (npr. ureditve obrežij kot parkovne površine) se NRP VC določi v skladu z dejanskim stanjem (podatki vodnih zemljišč), ostalim zemljiščem pa se določi NRP v skladu z dejansko oziroma NRP.

Če parcelno stanje ne ustreza stanju v naravi, se NRP določi v skladu z dejanskim stanjem (podatki vodnih zemljišč).

Navodilo	Določitev NRP na območju podatkov vodnega katastra	Prikaz podatkov vodnega katastra na DOF
OPN Občina Bled Določiti se NRP VC.		

OPN Občina Šentilj
Določí se NRP VC.

OPN Občina Ljutomer
Določí se NRP VC

OPN Občina Apače
Določí se NRP VC.

OPN Občina Radenci
Določí se NRP VC.

Mrtvica

Vodna površina, ki je bila nekoč del tekoče vode in je danes povsem ločena od tekoče vode, ker si je voda naredila drugo (krajšo) strugo. Zajeta je ploskovno. Opredeljena ima vodna zemljišča.

Uporaba v OPN

Večje mrtvice (širše od 2 m in po površini večje od 150 m²) se v NRP prikazujejo z NRP VC, manjše pa so lahko del kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč, na katerih se pojavljajo. Za območja, kjer se pojavlja večje število mrtvic, je smiselno opredeliti posebno EUP. Pri določitvi EUP se upoštevajo vodna zemljišča, ki so določena vodotokom in mrtvicam na teh območjih.

Način določitve namenske rabe prostora

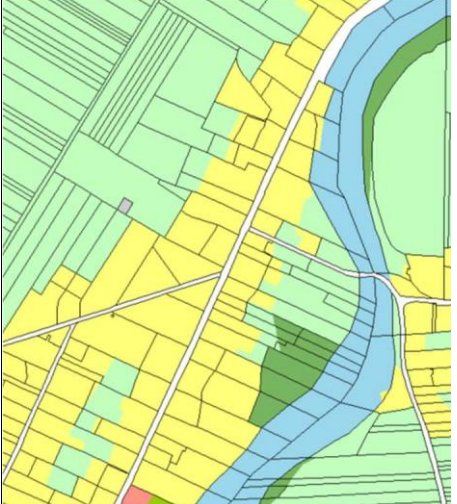

Če je mrtvica odparcelirana se NRP VC določi na parcelno mejo, še posebej v primeru stika s stavbnimi zemljišči.

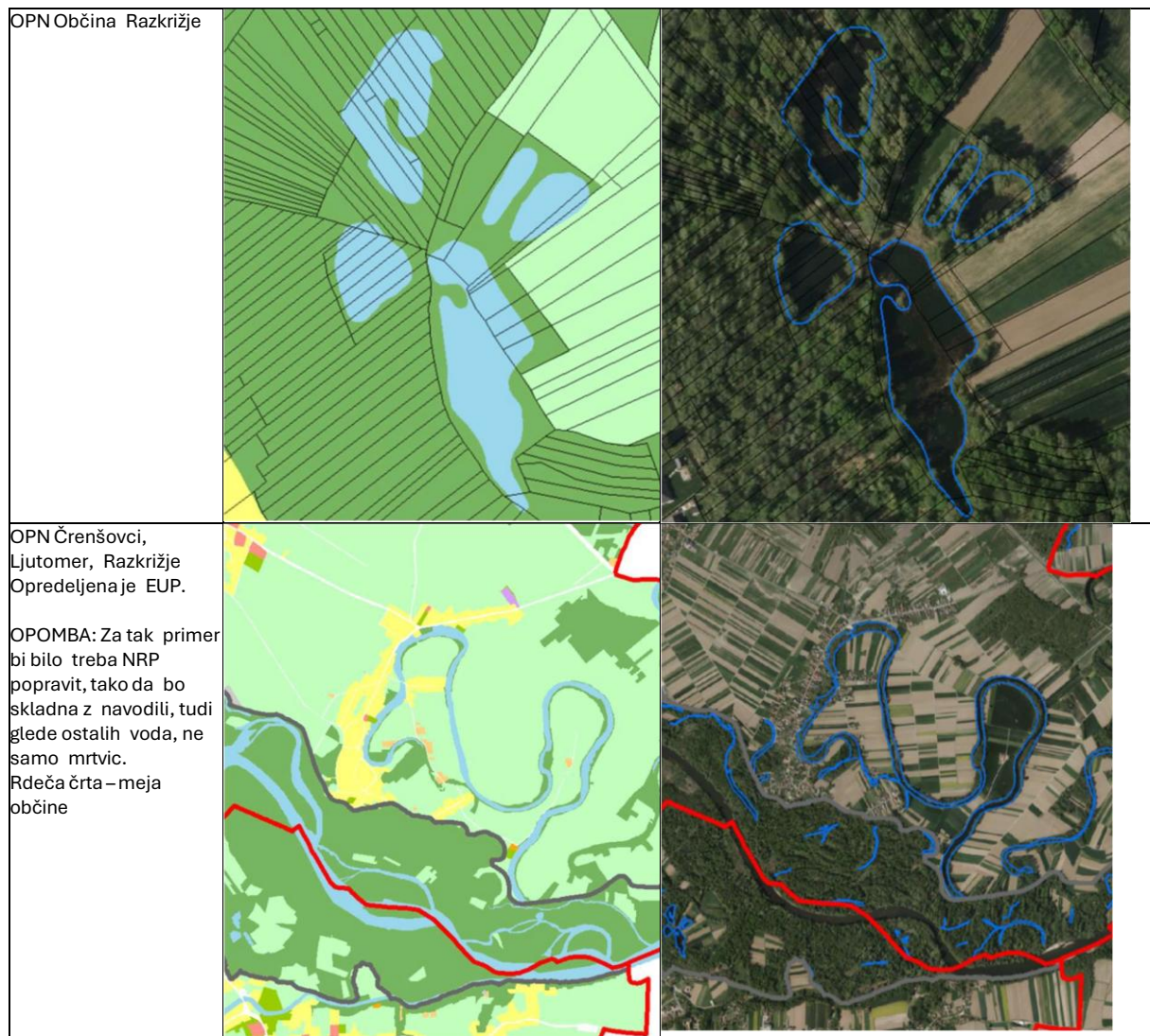
Če je voda odparcelirana, se NRP VC na parcelo določi tudi v odprtem prostoru.

Če se znotraj parcele vode pojavljata vodotok in mrtvica, se opredeli NRP VC, mrtvica se ne prikazuje ločeno.

Če parcelno stanje ne ustreza stanju v naravi, se NRP določi v skladu z dejanskim stanjem (podatki vodnih zemljišč).

Za območja, kjer se pojavlja večje število mrtvic se opredeliti posebna EUP. Pri določitvi EUP se upoštevajo vodna zemljišča, ki so določena vodotokom in mrtvicam na teh območjih.

Navodilo	Določitev NRP na območju podatkov vodnega katastra	Prikaz podatkov vodnega katastra na DOF
OPN Občina Črenšovci Določiti se NRP VC		
OPN Občina Ptuj Določiti se NRP VC.		
OPN Občina Šentjur Določiti se NRP VC		

Soline

Urejeno območje plitve morske vode za pridobivanje morske soli. Zajeto je ploskovno. Opređeljeno ima vodno zemljišče.

Uporaba v OPN

Vodotokom na območju solin se določi NRP »VC«. Visokovodnim nasipom se določi NRP »VI«.

Solinam se določi NRP LN.

Način določitve namenske rabe prostora

Vse soline so odparcelirane, zato se NRP določi na parcelne meje.

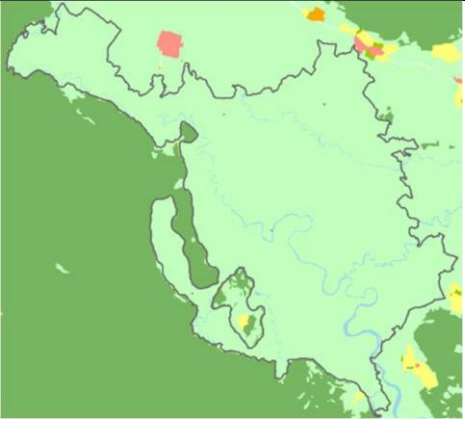

Presihajoče jezero

Stoječa celinska voda, kjer je zaradi posebnih hidrografskih pogojev na kraškem območju voda prisotna periodično v delu leta, del leta pa je dno suho.

Uporaba v OPN

Območja presihajočih jezer se v OPN prikazujejo z EUP. NRP je določena v skladu z rabo zemljišč v času, ko voda ni prisotna (npr. »K« ali »G«), se pa v PIP opredeli poseben režim (11. člen ZV-1).

Ostale površinske vode, ki se pojavljajo na območju presihajočega jezera, se v NRP prikažejo v skladu z navodili za posamezen tip voda (npr. vodotok).

Navodilo	Določitev NRP na območju podatkov vodnega katastra	Prikaz podatkov vodnega katastra na DOF
<p>OPN Občina Cerknica Opredeljena je EUP. OPOMBA: Za tak primer bi bilo treba namensko rabo prostora popraviti, tako da bo skladna z navodili, tudi glede ostalih voda, ne samo presihajočega jezera.</p>		

Mokrotne površine

Slabo odtočno ali občasno poplavljeno območje, kjer je zemljišče nasičeno z vodo in kjer uspevajo rastline. Zajet je ploskovno.

Uporaba v OPN

Mokrotne površine se v OPN vključijo s posebno EUP na območju kmetijskih in gozdnih zemljišč.

Zaliti izkop

Umetni izkopi ali odkopi, zaliti z vodo po opustitvi izkopavanja zaradi pridobivanja mineralnih surovin ali drugih gradbenih posegov (zalite gramoznice, glinokopi, opuščene gradbene jame, ...). Zajet je ploskovno. Nima opredeljenih vodnih zemljišč.

Uporaba v OPN

Zaliti izkopi se prevzemajo v OPN le, če je na njih načrtovana le splošna raba vode in v primeru, da je njihova površina večja od 150 m². V nasprotnem primeru se vključijo v območje obstoječe ali načrtovane prostorske ureditve.

Industrijski bazeni, objekti (zbiralnik) za posebno rabo vode, padavinski zbiralniki, zbiralnik prometne infrastrukture

Industrijski bazen - Objekt za zbiranje odpadnih voda (čistilne naprave) in drugi odprti objekti za zbiranje tekočin, ki so del industrijskih ali skladiščnih stavb.

Objekt (zbiralnik) za posebno rabo vode - Zadrževalnik in podobni objekti za akumulacijo vode, ki so nastali s posegom v prostor in niso namenjeni urejanju voda ali splošni rabi vode (npr. vodni zbiralnik za vodooskrbo, zasneževanje, energetska izraba, namakanje, akvakulturo, ...).

Padavinski zbiralnik - Umetno izkopan zbiralnik, ki je namenjen izključno zbiranju padavinske vode, odvedene s pozidanih/urjenih, kmetijskih in drugih površin.

Zbiralnik prometne infrastrukture - Zbiralnik za nadzor odvodnje padavinske vode s prometnih površin. Vsi so zajeti ploskovno.

Nimajo opredeljenih vodnih zemljišč.

Uporaba v OPN

V NRP se prikazujejo z NRP, za katero se uporabljajo (VI, O, E, BT, IK, IP, PC, PŽ, LN ...).

Če se industrijski bazen, objekt (zbiralnik) za posebno rabo vode, padavinski zbiralnik ali zbiralnik prometne infrastrukture nahaja znotraj širše prostorske ureditve (npr. industrijske cone, območja za šport in rekreacijo, ceste...), se ne prikazujejo posebej, vključijo se v območje NRP, ki je določena tej prostorski ureditvi.

Če se industrijski bazen ali objekt (zbiralnik) za posebno rabo vode ali zbiralnik prometne infrastrukture nahaja dislocirano od prostorske ureditve, ki ji je namenjen, se mu določi NRP, enaka NRP prostorske ureditve, ki ji je namenjen.

Če se padavinski zbiralniki v NRP prikazujejo samostojno (ne kot del drugih prostorskih ureditev), naj se prikažejo z NRP VI.

Če so industrijski bazen, objekt (zbiralnik) za posebno rabo vode oz. padavinski zbiralnik namenjeni izvajanju kmetijske dejavnosti (razen ribogojnic) lahko ostanejo del kmetijskih zemljišč.

Rekreacijski bazeni

Objekt z vodo namenjen športu, rekreaciji in prostemu času (bazenska kopališča na prostem, bazeni za kopanje).

V NRP se ne prikazuje posebej. Rekreacijski bazeni so vedno del športno rekreacijskega ali turističnega območja (BC, ZS, BT ...).

MORJE

Razsežno območje slane vode, ki je povezano z oceanom. Zajeto je ploskovno. Opredeljeno ima vodno zemljišče.

Uporaba v OPN

Morje se v NRP v OPN načeloma ne prevzema. Morje ima v zemljiškem katastru opredeljeno svojo parcelo, ki ni del ozemlja nobene izmed občin. Občine nimajo pristojnosti urejanja prostora na morju, razen v primerih, kot jih določa ZUreP-3.

ZUreP-3 v območju vodnega zemljišča morja dopušča ureditve državnega pomena, v 150 m priobalnem pasu v morju pa tudi ureditve lokalnega pomena.

Prostorska ureditev na morju se v OPN oziroma OPPN načrtuje z VM.

Pristaniščem, ki predstavljajo samostojne prostorske ureditve, se določi NRP PR. Skladno s Pravilnikom o OPN je namreč NRP pristanišč opredeljena v sklopu območij prometne infrastrukture. Mogoča bi bila tudi rešitev, da bi bila pristanišča prikazana kot NRP VM ali celo kot območja VI. V vsakem primeru se tem območjem določi EUP s podrobnimi PIP. Takšna rešitev je opsijsko grafično prikazana v spodnji preglednici. Z vidika prostorskega načrtovanja sta obe rešitvi izvedljivi, jih je pa nujno medresorsko uskladiti in v OPN poenotiti.

Pristanišča, ki se pojavljajo znotraj drugih prostorskih ureditev, se v NRP ne prikazujejo posebej, ampak so del širše prostorske ureditve (območje za šport, turistično območje,), določi se NRP, ki ustreza prostorski ureditvi.

Območjem znotraj načrtovane prostorske ureditve, ki so namenjena splošni rabi morja (kopanje, potapljanje) oziroma splošni rabi morja za plovbo, se lahko določi NRP VM.

Način določitve namenske rabe prostora NRP VM se določi znotraj parcele morja.

PREHODI NA TEKOČIH IN STOJEČIH VODAH, VODNI OBJEKTI in DRUGO

Na tekočih vodah in stoječih vodah so posebej označeni prehodi čez ali pod vodami in sicer akvadukti, mostovi, prepusti, sifoni, prekritja in pregrade.

Akvadukt, prepust, sifon, prekritje

Akvadukt - Cevovod ali umeten kanal, ki služi za transport vode iz oddaljenega vira. Voda teče pod vplivom gravitacije. Namen prenosa voda je za pitje, kmetijstvo ali/in industrijo. Zajet je linijsko in/ali ploskovno (širine vodotokov nad 2 m).

Prepust - Zaprt kanal za prehod tekoče vode pod oviro (cesta, železnica, nasip ...). Zajet je linijsko in/ali ploskovno (širine vodotokov nad 2 m).

Sifon - Cev, ki se uporablja za prenos tekočine iz enega nivoja na drugi nivo. Tekočina teče zaradi razlike v tlaku. Zajet je linijsko in/ali ploskovno (širine vodotokov nad 2 m).

Prekritje - Daljši zaprt kanal za prehod tekoče vode pod naseljem ali obdelovalnimi površinami. Zajet je linijsko in/ali ploskovno (širine vodotokov nad 2 m).

Uporaba v OPN

Akvadukti, prepusti, sifoni in prekritja niso predmet prevzema v NRP.

Prekritje se ne prikazuje s posebno NRP, lahko pa se pokaže z regulacijsko linijo.

Most

Objekt, ki povezuje dve lokaciji in omogoča prehod transportne poti čez oviro (npr. vodo, cesto, jarek,...). Zajet je linijsko in/ali ploskovno (širine vodotokov nad 2 m).

Uporaba v OPN

Mostovi se v NRP prikazujejo z NRP PC ali PŽ, če so del ceste oziroma železnice, ki je prikazana z NRP PC ali PŽ.

Način določitve namenske rabe prostora

NRP PC ali PŽ se cestam in železnicam, vključno z mostovi, prevzame v skladu z navodili za prevzem dejanske rabe cest in železnic v OPN.

Pregrada

Odsek tekoče ali stoječe vode pod jezom ali pregrado. Zajeta je linijsko in ploskovno.

Uporaba v OPN in način določitve namenske rabe prostora

Pregrade so zajete tudi med vodnimi objekti (jez, zapornica). Način prevzema v OPN in način določitve NRP je opredeljen pri posamezni vrsti vodnega objekta.

Jez, zapornica

Jez - Stalna ovira, postavljena čez tekočo vodo, ki se uporablja za zajezitev vode ali nadzor njenega pretoka. Zajet je točkovno, linijsko in/ali ploskovno (širine vodotokov nad 2 m).

Zapornica - Objekt, opremljen z zapornico za reguliranje pretoka vode. Zajeta je linijsko in/ali ploskovno (širine vodotokov nad 2 m).

Uporaba v OPN

Jezovi se v NRP prikazujejo kot območja energetske infrastrukture (E), če gre za hidroelektrarne z močjo nad 10MW, drugače pa kot VC.

Način določitve namenske rabe prostora

Jezovi in zapornice so odparcelirani, NRP določi na parcelno mejo.

Navodilo	Določitev NRP na območju podatkov vodnega katastra	Prikaz podatkov vodnega katastra na DOF
OPN Občina Dravograd Določi se NRP E, če gre za HE z močjo večjo od 10 MW. Drugače se določi NRP VC.		

Suhi zadrževalnik

Občasna vodna akumulacija, zajezitev glavne struge z namenom zadrževanja visokovodnega vala vodotoka za izboljšanje poplavne varnosti, kjer celinska voda ni stalno prisotna. Zajet je ploskovno.

Uporaba v OPN

Objekti pregrade in dovodnih kanalov se prikažejo z NRP VI.

Za retenzije suhega zadrževalnika se določi NRP skladno z rabo, ko voda ni prisotna, pri čemer je zadrževalni prostor zemljišče pod posebnim režimom (PPIP). Za tovrstne objekte se priporoča ureditev z OPPN.

Način določitve namenske rabe prostora

Če je suhi zadrževalnik odparceliran, se NRP določi na parcelno mejo.

Če je suhi zadrževalnik ni odparceliran, se NRP določi v skladu z dejanskim stanjem (podatek hidrografije).

Navodilo	Določitev NRP na območju podatkov vodnega katastra	Prikaz podatkov vodnega katastra na DOF
OPN Občina Hoče – Slivnica Določi se NRP VI.		

Obalna konstrukcija, brod

Obalna konstrukcija - Grajena struktura, ki ne spreminja položaja na meji z vodno površino (npr. pomol, valobran, ...). Zajeta je ploskovno.

Brod - Plitvi del tekoče vode, ki se uporablja kot prehod. Zajet je linijsko in/ali ploskovno (širine vodotokov nad 2 m).

Uporaba v OPN

Obalna konstrukcija se v namensko rabo prostora prevzema kot del drugih prostorskih ureditev. Brod in brzice niso predmet prevzema v namensko rabo prostora.

SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC IN OKRAJŠAV

- 3D Tridimenzionalen
- CAS Ciklično aerofotografiranje Slovenije
- DOF Digitalni ortofoto
- DRSV Direkcija Republike Slovenije za vode DrUO Druga ureditvena območja
- DTK25 Državna topografska karta merila 1 : 25.000 EUP Enota urejanja prostora
- GJI Gospodarska javna infrastruktura
- LSS Lasersko skeniranje Slovenije
- NRP Namenska raba prostora
- NUP Nosilci urejanja prostora
- OPN Občinski prostorski načrt
- OPPN Občinski podrobni prostorski načrt PAS Podoba analitičnega senčenja
- PNRP Podrobnejša namenska raba prostora PIP Prostorski izvedbeni pogoji
- PIS Prostorski informacijski sistem
- PP Posamična poselitve
- PSP Prikaz stanja prostora
- PSPp Podatki prikaza stanja prostora REZI Register zemljepisnih imen
- TTN5 Temeljni topografski načrt merila 1 : 5.000 TTN10 Temeljni topografski načrt merila 1 : 10.000 TVKZ Trajno varovana kmetijska zemljišča
- UON Ureditveno območje naselja
- ZUreP-2 Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17, 199/21 in spremembe)
- ZureP-3 Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21 in spremembe)
- ZV-1 Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, in spremembe)

dr. Lidija Globevnik
generalna direktorica Direktorata za vode